

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 15. oktober 2021

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1683 (Alm. del), som Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg har stillet til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri den 13. september 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Torsten Gejl (ALT).

Spørgsmål nr. 1683 (Alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

”Vil ministeren bekræfte, at man til lavere samfundsøkonomiske omkostninger vil kunne opnå samme kvælstof- og drivhusgasreduktion som i regeringens landbrugsudspil ved brug af virkemidler med negativ skyggepriser, jf. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris oversigt over reduktionspotentialer for klima- og kvælstofvirkemidler (MOF alm.del – bilag 530, folketingsåret 2020-21)?”

Svar

Det er et relevant, men ikke helt enkelt spørgsmål at svare på. Skyggeprisen er et udtryk for den samfundsøkonomiske omkostning ved et virkemiddel under specifikke antagelser. I bilag nr. 530 (Alm. del) af 4. maj 2021 fra Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg, folketingsåret 2020-21 betegner skyggeprisen omkostningen ved reduktion af 1 ton CO₂e, hvor der tages højde for eventuelle andre sideeffekter. Virkemidler med en positiv samfundsøkonomisk gevinst vil have en negativ skyggepris, mens virkemidler med en samfundsøkonomisk omkostning vil have en positiv skyggepris.

Der er to årsager til, at det ikke kan lade sig gøre at øge indsatsen med virkemidler med negative skyggepriser. Dels er der en fysisk ramme for, hvor meget et virkemiddel kan udbredes. Dels er skyggepriserne beregnet på bestemte cases og kan derfor ikke nødvendigvis skaleres op uden at omkostningerne stiger.

Det gælder f.eks. udtagning af lavbundsjorder. I den angivne skyggepris indgår det areal, som regeringen på nuværende tidspunkt finder realistisk. Virkemidlet kan derfor ikke blot opskaleres til den ønskede CO₂e-reduktionsmålsætning nås. Hertil må det forventes, at lodsejerne vil ønske at afgive de mindst produktive jorder først. Disse jorder vil derfor være de billigste. Efterhånden som man får taget de billigste jorder ud, vil omkostningen ved at tage lavbundsjorderne ud overstige den samfundsøkonomiske gevinst. Dermed vil skyggeprisen blive positiv, hvilket er udtryk for, at virkemidlet har en samfundsøkonomisk omkostning.

Det bemærkes i øvrigt, at en stor del af den politiske aftale af 4. oktober 2021 om grøn omstilling af dansk landbrug (indgået mellem regeringen Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne), netop består af virkemidler med en negativ skyggepris.

Rasmus Prehn

/

Anders Christiansen